

Számítástechnikai tagozat

Számítástechnikai tagozatot indítottak kísérletként hatodik osztályosok részére a győri Ságvári Endre Általános Iskolában. A vállalkozás újszerűsége abban van, hogy míg az általános iskolákban fakultáció vagy szakfői munka keretében ismerkednek a diákok a számítástechnikai alapismertekkel, itt a tananyag részleteit kéthetente 5 órában oktatják a számítástechnikát, az informatikát.

A kísérlet célja, hogy a diákok megalapozott ismeretek birtokában elsajátítsák az informatikai szemléletet, ami képessé teszi majd őket a programnyelv használatán

túl az informatikai rendszerekben való gondolkodásra, a számítógépes ismeretek széles körű alkalmazására.

A tagozatos oktatás feltételeit az oktatási intézmény a helyi tanács közreműködésével teremtette meg; számítógépekkel, tv-készülékekkel, audiovizuális eszközökkel szaktantermet rendeztek be. Az új tárgy tanmenetét Nagy Róbert, az iskola szaktanára az Országos Pedagógiai Intézet szakmai támogatásával dolgozta ki. Arra törekedett, hogy az elsajátítandó tananyag az információtudomány fejlődéstörténeti és alkalmazástechnikai követelményeinek megfelelően.

A kézműves-hagyományokért

A néphagyományok ápolása és a kézműves tevékenységek fejlesztése érdekében együttműködési megállapodást kötött a Kisiparosok Országos Szövetsége (Kiosz) és a Magyar Úttörők Szövetsége.

A megállapodás célja a kézműves hagyományok és a szakmák tárgyi-szellemi örökségének ápolása, ismeretek átadásával a pályaválasztási lehetőségek bővítése, értékek alkotása, bemutatása, s a kézműves kisipari tevékenység továbbfejlesztése, propagálása.

Premier: holnap

Egy szál pisztoly, és ami körülötte van

Diszlet- és jelmeztervező a szegedi Görgey-darabról

Holnap, szombaton este 7 órakor a Kisszínházban mutatják be Görgey Gábor Komámasszony, hol a stukkert? című darabját, a szerző rendezésében. A művet már korábban a budapesti Thália Színház és a Játékszin is műsorra tűzte, de játszották Miskolcon, Zalaegerszegen, Sepsiszentgyörgyön, továbbá két NSZK-beli színházban is. Molnár Zsuzsa, a szegedi előadás diszlet- és jelmeztervezője szerint „színesnek, tervezőnek egyaránt nagyon jó a darab”.

kab Tamást, Bácska Jánost és Kaszás Gézá láthatja a közönség.) Különböző pedeg egy nagy ruletthez tudnám legjobban hasonlítani az egész játékot: forog egy kerék, és néha valakinél megáll... Nagy iva van a párbeszédnek, véres igazságok fogalmazódnak meg halláskomolyan, hogy pillanatok múlva fergeteges komédiázással oldódik föl mind ez... ama eredendő alapigazság jégjében, hogy a hatalom végső fokon mindenkor erőszakot jelent, az ember pedig — esendő lény.

— Egyszóval: a diszlet- és jelmeztervező tehát elégedett?

— Nagy élmény volt nekem ebben a munkában részt venni. Meglehetősen sok instrukciót kaptam a rendezőtől, aki most tudvalevően maga a szerző. Speciális volt a helyzet, nagy variációs lehetőségekkel élhettem. Bevallom, szeretném még egyszer, valamikor később is megtervezni ezt az igazán kellemes nyitódarabot.

D. L.

Az új évad filharmóniai koncertjei

Szegeden ismét gazdag a kínálat

Az Országos Filharmónia képviselője nemrégiben beszélt az új koncertévvaddal kapcsolatos gondjairól a tévében. A gondok persze jó részét anyagi természetűek. A tavalyi szezon végén az a hír járta, valószínűleg radikálisan csökkenteni kell a hangversenyek számát — országsszerte. A kérdésre — hol ne legyen koncert? — látszólag kézenfekvő és logikus a válasz: ott, ahol a legkisebb érdeklődés mutatkozott az előző években. És semmiképpen nem szabad megpróbálni a zenerajongókat olyan helységekből, ahol hagyományosan élnek és eleven a hangversenyélet.

Nos, az effajta „szelektív eljárások” egyre inkább megszokottá válnak az ország kulturális-művészeti életének minden területén. Úgy tetszik, belenyugvón tudomásul vesszük, hogy pénzünkben összeszűkül a művészeti kínálat; már nem erőltetjük, hogy a zene (meg az összes többi művészet) legyen mindenkié; ahol nincs vagy kevés a fogyasztó, onnan eltűnik a kínálat, megszűnik a piac. A vélemények erősen megoszlanak arról, jól van-e ez így, vagy éppen ellenkezőleg; használna vagy árt nekünk a kultúra ilyenfajta „piacizálódása”?

Mindig fájdalmas dolog lemondani valamiről, ami egyszer már megvolt. S akármilyen nagyúr a szükség, ha kultúráról van szó, mindig érdemes legalább megpróbálni: szembeszállni a Nagyúrral; lehetőségeket keresni, fáradságtalanul. Ha már amúgy is áldozatvállalás dolga a kulturálódás minalunk, legalább módja legyen kinek-kinek meghozni az áldozatot.

Mindezekért is örülhetünk, hogy Szeged új hangversenyévvadja még mindig gazdagnak ígérkezik. Szegeden nem csökkent a kínálat: a filharmónia valamennyi hagyományos bérleti hangversenyén ott lehetünk az idén is. Bár a nyitányt csak a jövő hónap elejére tervezik, a bérleteket már árusítják a szegedi kirendeltségen (az elmúlt szezonban bérlet helyeket szeptember 10-ig tartják fenn!). Kedvescsinálónak és a választás megkönnyítése érdekében szemelgetünk alább a műsorból.

A nagyszínházi koncertek (szimfonikus bérlet) sorát a Szegedi Szimfonikus Zenekar Beethoven III. szimfóniájával és Brahms hegedűre és gordonkára írt versenyművével nyitja, vendégkarmesterrel, a jugoszláviai Igor Gjadroval (október 5-én). Ugyancsak vendég, a szovjetunióbéli Vlagyimir Ponjkin vezényli a szegedi zenekart a következő alka-

lommal, amikor is a műsor érdekessége lesz egy mai szovjet szerző, Sznitke zongoraversenyének (Körmeny Klára) bemutatása. A Kobayashi Ken-ichiro vezette Magyar Allami Hangversenyzenekar novemberi vendégeskedésekor Beethoven V. és VI. szimfóniáját halljuk. Kovács János vezényléssel, viszont szegedi szólista, Felletár Melinda hárfaművész közreműködésével Ravel-, Mendelssohn-műveket, valamint Glier hárfaversenyét hallgatjuk a szegedi szimfonikusok november végi koncertjén. Januárban lesz egy „magyar est”. Szokolay Sándor Concertójával, Kodály (Galántai táncok) és Liszt (Mazepa) művekkel; Oberfrank Géza főzeneigazgató vezényel, akárcsak a Verdi Requiem decemberi előadásán, mikor is a Szegedi Zenebarátok Kórusának jogutódja, a nemrégiben alakult Vaszy Viktor Kórus énekel. S megjönnek az évek óta Szegedre várt vendégek is: a világhírű Grúz Kamarazenekar februárban ad koncertet. Egy Gershwin-estre (Cser Miklós vezényel), a Drezdai Filharmónia Énekkarával Brahms Német requiemjére számíthatunk még, s a Rolla János vezette Liszt Ferenc Kamarazenekar koncertjére.

A kamarabérlet három sorozatából is könnyedén választhatók valódi zenei inycenségek. Például Ránki Dezső zongoraestje, Matuz István fuvolaestje; a „hazaiak” közül szerepel Bódás Péter zongoraművész a főiskolai női karral (vezényel Mihálka György), Szecsődy Ferenc hegedű- és Sin Katalin gordonkaművész a Weiner Leó Kamarazenekarral (Wéninger Richárd). A Szovjetunióból jön a Borogyin Vonósnegyes, valamint versenyyőztes hangszeres szólisták és énekesek, Pestről a Budapesti Vonósok, Cseh-szlovákiából Marian Lap-sansky zongoraművész. A „szegedi kamarazenei napok” koncertjein mai magyar szerzők új műveinek bemutatói tartják: az idén Balassa Sándor, Huszár Lajos és Bozay Attila egy-egy művével ismerkedhetünk meg.

Mindezeket kívül: öt ifjúsági bérleti sorozatot hirdet a filharmónia, középiskolásoknak, szakmunkástanulóknak. Az ifjúsági koncertek műsorát, közreműködőit áttekintve bizvást mondhatjuk: örvendetesen magas színvonalú hangversenyeken nevelődhetnek a holnapi felnőtt zenekedvelők.

S. E.

Azok a mesterek

Pedagógus ismerősöm a tanév kezdetén két hírt újságot. Az egyik: már tízedik esztendeje, hogy nem buktat meg senkit No, de nem azért, mert annyira szorgalmasak vagy jó képességűek lennének nebulói. Egyszerű kényelmi okokkal magyarázza cselekedetét, nevezetesen azért nem buktat, mert az iskola nem fizeti meg tisztességesen az augusztusi plusz munkát, a pótvizsgáztatást. Olyan csekély bért kapna a nyár végén a szorgalmi feladatért, hogy inkább lejjebb veszi a mércét. Bár tavaly is volt egy-két nebulója, aki fél napig is törte a fejét, ha megkérdezte tőle, mennyit fizetne a piacon, ha vásárolna három forintért, darabonként 2,30 forintért. Azzal vigasztalta magát a tanár, az igazi nagy tanítómester az élet, majd ott pótolják a gyerekek a hiányzó ismereteket.

Másik híre sem hat a szenczáció erejével. Ugyanis amikor lemondott a lusta és gyenge képességű diákok augusztusi korrepetálásáról, saját kezűleg kifestette kétszobás lakását. Így keresett tízezer forintot. Természetesen ezt

úgy kell érteni, hogy a piktoroláért járó díjat nem fizette ki. Nem először festi a lakását, a házimunka időben egybeesik a buktatások beszüntetésével.

Már az ókori bölcsék is fennen hirdették, az életben minden összefügg minden dologgal. Ezen az alapon nem vág mellbe, nem hat a meglepetés erejével tanár barátom sajátos gondolkodásmódja. Jó ideje sokan azzal foglalkoznak, amihez nem értenek. Mert nem csak a pedagógus festi ki a lakást. Ismerek kispénzü rendelőtintézetit orvost, aki garázsában műhelyt rendezett be azért, hogy ott bütykölje a Trabantját. Nem bízik a szerelőben, aki egyébként a tréhány munkáért sok pénzt vesz ki a zsebéből. Nem döbönt meg az a tanult kisiparos barátom se, aki ízületi gyulladására csak a felvilágosító szakirodalmat veszi segítségül, doktorhoz nem megy, és gyógyfűvekkel kezeli magát. Kézlegyintéssel intézi el baját, inkább szenved, sántikál és azt hangoztatja, akkor lásson ő orvost, ha összeesik. Főiskolai adjunktus alig várja, hogy a fűtési szezon megkezdődjön,

ugyanis mellékállásban kezeli a kazánokat, ebből jön össze a zsebpénze, amiből veszi a szakkönyveket és így lesz a kazánfűtés a szakmai továbbfejülésben nélkülözhetetlen gazdasági alap. Folytathatnám a sort különös történetekkel, gondolom, mindenki tudna hozzátenni egy-egy érdekes sztorit, hiszen az értékviszonyok zavarai egyre gyakrabban felbukkannak ilyen formában is.

Nyilvánvalóan az volna a jó, ha a pedagógus nem piktorolna, az orvos vizsgálja a kezére, hogy ne legyen érdes, ha müt, a mester csak a szakmai tudásának tökéletesítését látja szemé előtt. Ez lenne a jó, de nincs így. És ilyenkor szeptemberben különösen azért zavarnak ezek a dolgok, mert nem tudom, mit mondjak gyermekeimnek. Tanulja fiam becsülettel, hogy művelt légy, vagy azt, hogy ügyes ember váljon belőle. A két fogalom nem egy, sőt, egyre inkább távol esnek egymástól. Zavarba vagyok, de abból biztos nem származik gondja, ha becsülettel helytáll az iskolában. Legálabbis diákkorában.

Halász Miklós

Peter Gabriel: a pop varázslója

Neveztek már „Arkangyalnak”, „Maszkos varázslónak”, a „Rockszínház királyának”. Színpadon szuggesztivitásáról legendákat mesélnek, holott a magánéletben gyűlöli a sztáréletet. Fojtott hangú éneke és öseréjű ritmusai csodálatos robbanókeveréket alkotnak.

tól, és kísérletezni kezdett. Bár kezdetben csak az igazi nyenecek vásárolták lemezeit, hamarosan sikerült kialakítania saját stílusát: avantgárd hangzásokkal, afrikai ritmusokkal és a varázslók révülettel teli énekhangjaival vegyítette a nyugati zenei hagyományokat. Aztán visszatért a színpadra, és minden fellépése változatos ritus lett, amelyekben Gabriel minden porcikáját átadta a zene félelmetes lüktetésének. Gabriel soha nem rekedt meg egy szinten, mániákusan kereste az újat (még egy amerikai indián

rezervátumban is eltöltött néhány hónapot), csupán egyet nem tudott elképzelni: hogy bármilyen engedelményt tegyen a zenei színvonal rovására.

Az igazi világsikerből először tavaly jutott ki neki: a „Só” című albuma, és ennek több dala („Don't Give Up”, „Sledgehammer”) listavezető lett, fődíjat nyert a New York-i videoklip-fesztiválon, turnéjáról, amelyen társai angol, francia és afrikai muzsikuskok voltak, a legnagyobb elragadtatás hangján irtak a lapok.

Gabriel egy dél-angliai, XVIII. században épült udvarházban él, itt rendezte saját stúdióját, ahol naponta nem ritkán 16 órát is eltölt. Előkelő partikra nem jár, nem szereti az erőszakos újságírókat (főleg arra haragszik, hogyha megkérdezik tőle: miért hagyta ott a Genesis-t...). Tizenöt évvel ezelőtt vette el élete első szerelmét, két kamaszlány boldog apja.

Gyermekvese-kutatók konferenciája

Mint arról már tájékoztattuk olvasóinkat, a gyermekorvosok vesebetegségek megelőzésének, gyógyításának kérdéseivel foglalkozó nemzetközi konferencia kezdődött a Magyar Gyermekorvos Társaság és az Európai Gyermeknefrologiai Társaság rendezésében szerdán Budapest, a Hilton Szállóban.

A tanácskozára — amelyet Boda Domokos egyetemi tanár, a konferencia elnöke nyitott meg — Európa csaknem valamennyi országából mintegy 350 szakember érkezett, s az Egyesült Államokat az adott szakterület több kiváló személyisége képviseli. A hazai orvosok részvételét azzal is igyekeztek megkönnyíteni a szervezők, hogy számukra kedvezményes áron napjegyeket adtak.

A hasonló témájú konferenciáknak minden évben más és más ország ad otthont, utoljára 14 esztendő-

vel ezelőtt rendeztek ilyen találkozózt szocialista országban. Abban, hogy ezúttal a magyar főváros kapta meg a rendezés jogát, a magyar orvostudomány elismerése, és a hazánk iránti fokozott érdeklődés is megnyilvánul.

A négynapos konferencia fő témája a gyermekorvos betegségek gyógyításában elért legújabb eredmények bemutatása. Az előadók szimpóziumokon, úgynevezett szabad előadásokon ismertetik legfrissebb kutatásaik tapasztalatait, s posztterek is tájékoztatják a résztvevőket az új terápiákról. A szimpóziumok négy fő témacsoporttal foglalkoznak. Ezek: az érműködést befolyásoló anyagok hatása a veseműködésre; az újszülöttkori veseműködési problémák; a húgyúti fejlődési rendellenességek születés előtti diagnosztikája és a különböző országokban alkalmazott gyógyítási eljárások összehasonlítása